

Titulació	Tipus	Curs
4313781 Dret Empresarial	OB	0

Professor/a de contacte

Nom: Miriam Ana Cugat Mauri

Correu electrònic: miriam.cugat@uab.cat

Equip docent

Miriam Ana Cugat Mauri

Antoni Cardona Barber

Santiago Orriols Garcia

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

És aconsellable tenir coneixements de la teoria general del dret penal i dret mercantil.

Objectius

Oferir un coneixement jurídic especialitzat en matèria de Dret penal econòmic i pràctica processal mercantil d'interès per a la pràctica empresarial.

Competències

- Buscar informació en la literatura jurídica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca en dret empresarial
- Buscar, interpretar i aplicar les normes jurídiques relacionades amb l'activitat empresarial, des de la perspectiva mercantil, fiscal, laboral, penal i, en general, aquelles que permetin donar solucions jurídiques a les situacions diverses que es produeixen en l'àmbit empresarial.
- Integrar coneixements jurídics i de negociació per formular judicis dins de l'àmbit empresarial.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca
- Treballar en grup per generar sinergies en entorns de treball que involucren diferents persones, incorporant a les pròpies accions les dels altres, treballant de manera coordinada i cooperativa.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar informació en la literatura jurídica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca en dret empresarial
2. Descriure els coneixements necessaris sobre els aspectes teòrics i pràctics dels procediments judicials d'interès empresarial.
3. Distingir els elements del dret penal econòmic per analitzar les qüestions relatives a la responsabilitat penal en l'àmbit de l'empresa, sancions aplicables i principals delictes comesos.
4. Interrelacionar els principis jurídics i les tècniques de negociació per a la valoració i l'enjudiciament de casos de dret penal econòmic i pràctica processal mercantil.
5. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis
6. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
7. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca
8. Treballar en grup per generar sinergies en entorns de treball que involucren diferents persones, incorporant a les pròpies accions les dels altres, treballant de manera coordinada i cooperativa.

Continguts

En relació al dret penal econòmic, s'analitzen qüestions específiques de la responsabilitat penal de les persones físiques i jurídiques a l'àmbit de l'empresa, les sancions penals aplicables i els principals delictes comesos en aquest context.

Tema 1. Part general del Dret penal econòmic: principi d'intervenció mínima, remissions normatives i responsabilitat penal de les persones jurídiques.

Tema 2. Delictes patrimonials clàssics i la seva delimitació respecte dels nous delictes econòmics, amb especial menció a la ciberdelinqüència.

Tema 3. Delictes contra la Hisenda pública, amb especial menció a les causes d'exclusió i extinció de la responsabilitat penal.

Tema 4. Delictes contra el mercat i els consumidors,

Tema 5. Delictes contra la funció pública

Tema 6. Blanqueig de capitals.

A la part relativa a la pràctica processal mercantil s'analitzen alguns dels procediments d'interès empresarial, com ara el judici monitori, el canviari, processos de competència deslleial, publicitat il·lícita, condicions generals de la contractació, mesures cautelars, i execucions, entre d'altres.

Tema 1. La tutela del crèdit mercantil: judici monitori i canviari. Reclamacions extraconcursals i procediment concursal.

1. La "tècnica" monitòria
2. En especial, el procediment monitori a l'àmbit empresarial
3. Els títols valors: recordant el concepte i els subjectes
4. El judici canviari: acció directa i acció de regrés.
5. Processos declaratius i concurs de creditors

Tema 2. La tutela de la posició de l'empresa al mercat i dels drets dels socis: competència, legitimació i problemes de prova a alguns processos mercantils: competència deslleial, publicitat il·lícita, impugnació d'acords socials i accions de responsabilitat davant dels administradors.

1. Competència deslleial i publicitat il·lícita
2. Secrets empresarials
3. Impugnació d'acords socials
4. Responsabilitat dels administradors

Tema 3. La tutela cautelar als en los procediments mercantils.

1. Objecte i característiques de les mides cautelars
2. Procediment
3. Especialitat i supòsits a l'àmbit mercantil

Tema 4. La tutela executiva: en especial, l'execució pecuniària.

1. L'execució. Idees generals
2. En especial l'execució pecuniària
3. Investigació del patrimoni
4. Embargament i constrenyiment. La realització forçosa.

Qualsevol modificació es comunicarà a principi de curs.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes	56	2,24	2, 3, 5, 4, 1, 6, 7
Tipus: Supervisades			
Resolució supervisada de casos i pràctiques	10	0,4	2, 5, 4, 1, 6, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	67,5	2,7	2, 3, 5, 4, 1, 6, 8

En relació a Dret penal econòmic:

a) per a la preparació de cada sessió, l'alumne haurà de llegir prèviament el material recomanat a l'efecte, que tindrà a disposició al campus virtual.

b) Desenvolupament de les sessions a l'aula:

- Inici amb una exposició sintètica del tema per part del/de la professor/a.

- Durant l'exposició, o al final de la mateixa, s'aclariran els dubtes sobre el tema tractat.

- A continuació, es debatrà sobre la solució de casos pràctics concrets.

- L'última mitja hora de classe es dedicarà a la realització d'un test curt (via campus virtual / qüestionaris) per a comprovar i avaluar els coneixements adquirits durant la sessió, i es comentarà a continuació.

c) Durant el curs, cada alumne haurà de realitzar un treball, que haurà d'entregar per escrit i exposar oralment a classe.

En relació a Pràctica processal mercantil, el professor responsable de cada grup planificarà a l'inici del curs les sessions teòriques i les sessions més pràctiques on es desenvoluparan seminaris de discussió i resolució de casos pràctics.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis a classe	30%	67,5	2,7	5
Proves teòriques/pràctiques/síntesi	50%	4	0,16	2, 5, 4, 6, 7
Resolució de casos pràctics	20%	20	0,8	2, 3, 5, 4, 1, 6, 7, 8

La puntuació final s'atorgarà d'acord amb els criteris següents a Dret penal econòmic

Examen (50%): 12 de març

Test final: 20 preguntes, amb 4 respostes possibles, només una correcta, sense penalització per preguntes incorrectes o no contestades.

Avaluació continuada (50%)

a) test de curs (30%): a cada sessió

b) comentari de sentència amb exposició a classe (20%).

En Pràctica processal mercantil, l'avaluació de l'assignatura es realitzarà sobre la base d'un examen de desenvolupament que pot consistir en la resolució de casos pràctics i / o la contestació de preguntes sobre matèries del programa, d'acord amb els percentatges de la guia docent.

Punts comuns d'avaluació i reavaluació de Tant a Dret penal econòmic com a Pràctica processal mercantil:

Un cop comunicada l'avaluació, es pot sol·licitar una revisió a l'efecte de que el Professor expliqui a l'alumne els criteris aplicats (art. 114.3 Normativa acadèmica UAB), sense perjudici dels drets de l'alumne d'impugnació de la qualificació.

La data de l'examen final de l'assignatura està programada en el calendari d'exàmens de la Facultat.

La programació de les proves d'avaluació no es pot modificar, llevat que hi hagi un motiu excepcional i degudament justificat pel qual no es pugui realitzar un acte d'avaluació. En aquest cas, les persones

responsables de les titulacions, prèvia consulta al professorat i a l'estudiant afectat, proposaran una nova programació dins el període lectiu corresponent (art. 115.1 Calendari de les activitats d'avaluació, Normativa Acadèmica UAB).

Per aprovar l'assignatura, l'estudiant ha d'haver participat en les tres activitats avaluatives i haver obtingut a l'almenys un 3,5 en l'examen final. Per realitzar l'examen final, cal acreditar l'assistència a un 90% de les classes.

Només hi ha la reavaluació del test (50%). Les activitats d'avaluació continuada no poden reavaluar, ja que el seu sentit és la comprovació dels coneixements progressivament adquirits al llarg de el curs, sense perjudici que en cas de malaltia o altres eventualitats pugui trobar-se una solució alternativa per a l'alumne concretament afectat.

Per presentar-se a l'examen de reavaluació, cal haver obtingut a l'almenys un 3 en cadascuna de les tres activitats avaluatives. Els estudiants que facin l'examen de reavaluació podran obtenir una nota màxima de 7 en l'assignatura.

Bibliografia

Dret penal econòmic

DEMETRIO CRESPO, Eduardo/NIETO MARTÍN, Adán (dirs.), *Derecho Penal Económico y Derechos Humanos*, Tirant lo Blanch, Valencia, 2018.

DEMETRIO CRESPO, Eduardo (dir.), *Derecho Penal Económico y Teoría del Delito*, Tirant lo Blanch, Valencia, 2020.

GALÁN MUÑOZ, Alfonso/NÚÑEZ CASTAÑO, Elena, *Manual de derecho penal económico y de la empresa*, 5ª ed., Tirant lo Blanch, 2023.

MARTÍNEZ-BUJÁN, Carlos, *Derecho Penal Económico y de la Empresa Parte General*, 6ª ed., Tirant lo Blanch, Valencia 2022.

MARTÍNEZ-BUJÁN, Carlos, *Penal Económico y de la Empresa Parte Especial*, 7ª ed., Tirant lo Blanch, Valencia 2023.

MATA BARRANCO, Norberto, et al., *Derecho penal económico y de la empresa*, Dykinson, 2018. (disponible online-campus virtual)

QUINTERO OLIVARES, Gonzalo (dir), *Comentarios al Código Penal Español*, 7ª ed., Aranzadi, Cizur Menor, 2016.

QUINTERO OLIVARES, Gonzalo, *Els delictes econòmics*, UOC, 2014.

SILVA SÁNCHEZ, Jesús María, *Lecciones de derecho penal económico y de la empresa. Parte general y especial*, 2ª ed., Atelier, Barcelona, 2023.

TIEDEMANN, Klaus, *Manual de Derecho Penal Económico Parte General y Especial*, Tirant lo Blanch, Valencia, 2010.

Commercial Litigation Practice

CACHÓN CADENAS, Manuel, *Introducción al Enjuiciamiento civil*, Atelier. Barcelona, 2021.

CACHÓN CADENAS, Manuel, *La Ejecución procesal civil*, Atelier, Barcelona, 2ª Ed. 2018.

DE LA OLIVA SANTOS, Andrés y Otros, *Curso de derecho procesal civil*, Ed. Universitaria Ramón Areces, last edition.

ORTELLS RAMOS, Manuel, *Derecho Procesal Civil*, Ed. Aranzadi, last edition

RAMOS MÉNDEZ, Francisco. *Enjuiciamiento Civil. Cómo gestionar los litigios civiles*, Ed. Atelier, 2008.

Programari

L'assignatura no exigeix un programari específic.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Espanyol	anual	tarda